

Det nya civila försvaret

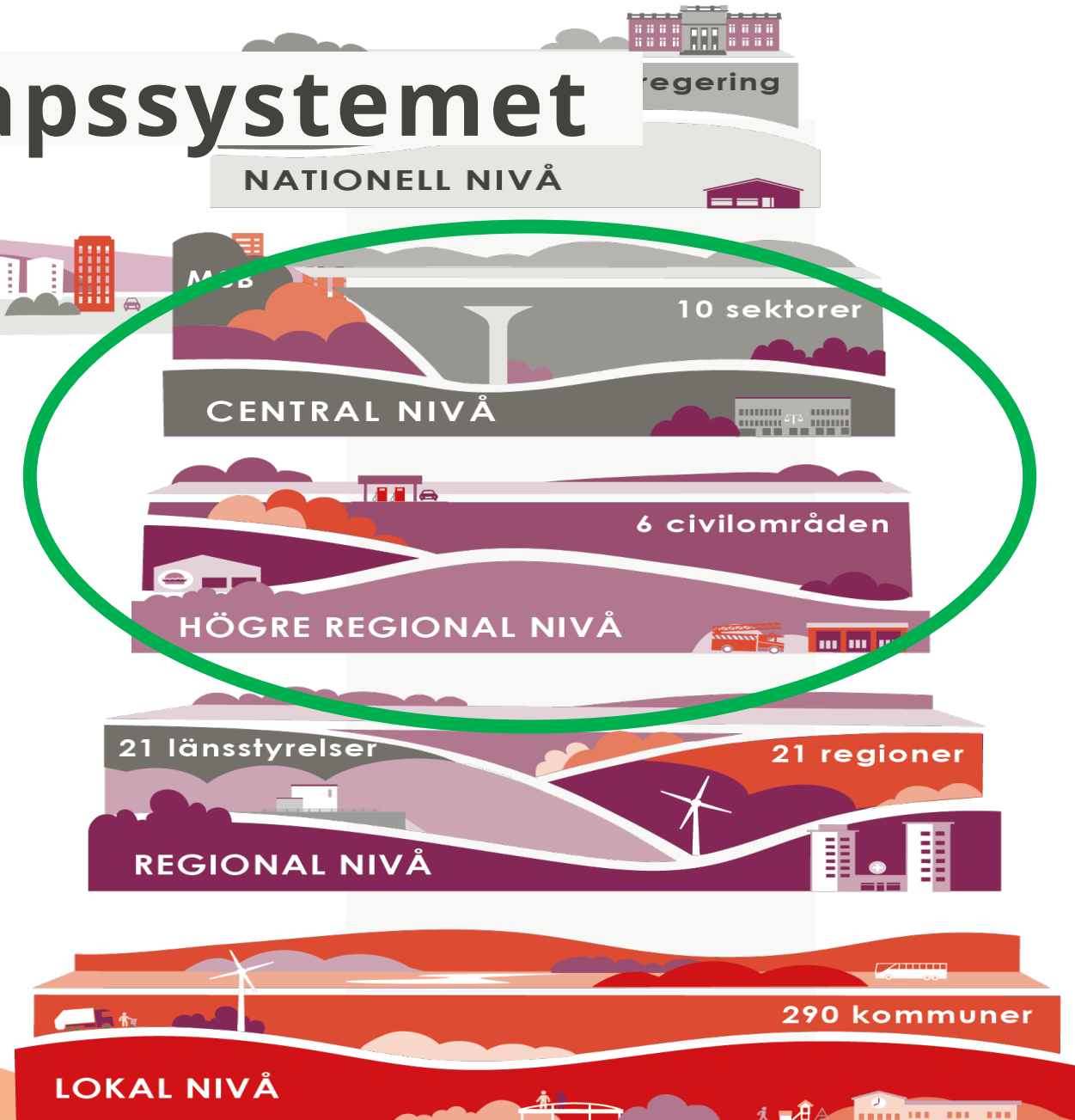
Kriget dimensionerar!

Grunden för Sveriges civila försvar

- En oerhörd rysk grymhet och hänsynslöshet i Ukraina
- Folkrätten respekteras inte
- Kriget är dimensionerande; inte den fredstida krisen
- Konsekvenserna väger tyngre än sannolikheten
- NATO: Tillsammans i allians är vi krigsavhållande - stöd utifrån blir en prioritet

Det nya beredskapssystemet

BEREDSKAPSMYNDIGHETER

Affärsverket svenska kraftnät
Arbetsförmedlingen
Bolagsverket
Domstolsverket
E-hälsomyndigheten
Energimarknadsinspektionen
Finansinspektionen
Folkhälsomyndigheten
Försäkringskassan
Kriminalvården
Kustbevakningen
Lantmäteriet
Livsmedelsverket
Luftfartsverket

Läkemedelsverket
Länsstyrelserna (21 st)
Migrationsverket
Mynd. för digital förvaltning
Mynd. för psykologiskt försvar
Mynd. för samhällsskydd och beredskap
Naturvårdsverket
Pensionsmyndigheten
Polismyndigheten
Post- och telestyrelsen
Riksgäldskontoret
Sjöfartsverket
Skatteverket
Socialstyrelsen

Statens energimyndighet
Statens jordbruksverk
Statens servicecenter
Statens skolverk
Statens veterinärmedicinska anstalt
Strålsäkerhetsmyndigheten
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut
Säkerhetspolisen
Trafikverket
Transportstyrelsen
Tullverket
Åklagarmyndigheten

10 BEREDSKAPSSEKTORER

Sektorsansvarig myndighet har i uppgift att leda arbetet med att samordna åtgärder, driva på och stödja arbetet inom sektorn, verka för samverkan och samordning med andra aktörer.

* Riksbanken ingår inte formellt i sektorn men deltar i arbetet då de är en myndighet under Riksdagen.

ANDRA VIKTIGA OMRÅDEN FÖR BEREDSKAP

EXEMPEL PÅ ANDRA VIKTIGA
OMRÅDEN FÖR BEREDSKAP

Cybersäkerhet

Psykologiskt försvar

Skola och förskola

Migration

En ny beredskapssektor – för ökad försörjningsberedskap

SOU 2024:19

Publicerad 11 mars 2024

Utredningen lämnar i detta delbetänkande förslag på en ny beredskapssektor Industri, bygg och handel, utöver de tio som i dag omfattas av förordning (2022:524) om statliga myndigheters beredskap.

Hösten 2022 inrättades 6 st civilområden

- Södra civilområdet leds av landshövdingen i Skåne med stöd av ett civilområdeskansli på 10-12 personer
- I fred: en stödfunktion till länsstyrelserna
- Inför och vid höjd beredskap samordnar civilområdena totalförsvaret och civilt försvar genom att:
  - Sammanställa en civil lägesbild
  - Samverka med Regeringskansliet, Försvarmakten, länsstyrelser, sektorerna och övriga CIVO
  - Vägleda och prioritera, vid exempelvis resursfördelning
  - Planera och samordna värdlandsstöd (militärt och civilt)

Länsstyrelserna

Målet för det civila försvaret

- värna civilbefolkningen
- säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna
- upprätthålla en nödvändig försörjning
- bidra till det militära försvarets förmåga vid väpnat angrepp eller krig i vår omvärld
- upprätthålla samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar och bidra till att stärka försvarsviljan
- bidra till att stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera svåra påfrestningar på samhället i fred
- med tillgängliga resurser bidra till förmågan att delta i internationella fredsfrämjande och humanitära insatser

Vid krig, förbered er på det här:

- Nästintill totalt avbrott i el- och energiförsörjning samt drivmedelsbrist
- Stora hinder för transporter (väg, tåg, flyg ...)
- Omfattande IT- avbrott och IT-störningar
- Betalningssystem med kort/digitala medel slås ut
- Brist på livsmedel och stor brist på dricksvatten
- Brist på personal
- Social oro
- Ökat bevakningsbehov
- Omfattande personskador och skador på sjukhus
- Följdverkningar ...

Länsstyrelserna

Ledarskap i krig - utmaningar

- **Beslutsmässighet:** Ett förhållningssätt där en aktör avvaktar åtgärder i väntan på ytterligare resurser eller styrning, leder till fördröjningar
- **Kultur och förhållningssätt:** Det saknas en samhällsplanering, en kultur och ett förhållningssätt hos beslutsfattare i såväl offentlig som privat verksamhet som utgår från de krav ett krig ställer
- **Beslut under osäkerhet:** Vid höjd beredskap och krig präglas situationen av en hög grad av osäkerhet liksom av snabba och svårförutsägbara skeenden. Detta ställer krav på snabba beslut under stor osäkerhet, där begränsade resurser ska prioriteras för omfattande behov. Vikten av ett tydligt och flexibelt ledarskap kan inte nog understrykas
- **Sammanfattningsvis:** Krig ställer stora krav på beslutsfattande, agerande och ledarskap

Ekonomi

- Försvarsberedningen: *"Kommuner och regioner ska få statlig ersättning för nya krav med direkt koppling till civilt försvar i höjd beredskap och krig"*
- Samtidigt *"... statlig finansiering för åtgärder avseende civilt försvar **är inte avsedda för att användas av kommuner och regioner för allmänna åtgärder** för att göra verksamheten mer robust eller åtgärder för att hantera brister i den dagliga verksamheten."*

Med vilket utgångsläge? Tänk er att ...:

- IT slås ut till mer än 90 %
- Elförsörjningen slås ut till mer än 90 %
- 20-30 % av personalen inte kommer till jobbet för att:
  - De kan inte ta sig till kontoret
  - De har flytt
  - De är krigsplacerade i annan organisation
  - Anhöriga har ett vårdbehov som prioriteras för att andra samhällsviktiga funktioner inte fungerar
- Era viktigaste komponenter/reservdelar inte kommer på flera veckor

Med vilket utgångsläge? Tänk er att ...:

- Det råder brist på drivmedel, vilket drabbar både privatpersoner och kollektivtrafiken
- Personal kan inte ta sig hem efter avslutat arbete – behöver kunna stanna kvar.

Saker att fundera kring, vad gör ni om ...

- **Vilken verksamhet ska kunna fortsätta i höjd beredskap och krig?**
  - *Prioritera!*
- **ni har ont om personal i nyckelpositioner:**
  - *Längre arbetsdagar?*
  - *Omgruppera?*
- **lågt inflöde av kritiska komponenter/reservdelar/utrustning:**
  - *Skapa lager i fred*
  - *Mobilisera/förstärk förmågan att reparera i krig*
- **ni kan behöva arbeta i era lokaler 24/7**
  - *Finns övernattningsmöjligheter*
  - *Matförsörjning*
  - *Duschar*
  - *Skyddsrum*

Vad händer i Sverige/världen?

- **19 december 2023:** Försvarsberedningens delrapport om civilt försvar
  - **7 mars 2024:** Sverige blir Natos 32:a medlem
  - **26 april 2024:** Försvarsberedningens slutrapport
  - **29-30 april 2024:** Nordiskt försvarsministermöte
-
- **Under 2024:** Utredning om kommuners och regioners ansvar vid höjd beredskap (krigsfara och krig)
  - **Hösten 2024:** Nytt försvarsbeslut med ekonomi till det nya försvaret
  - **7 november 2024:** Presidentval i USA. Valet bedöms påverka västs stöd till Ukraina, samt USAs hållning mot Ryssland
  - **Under 2025:** Nya uppgifter med tillhörande ekonomi till kommuner och regioner

